

İnsanlığın Facia İle Başlayan Ay Serüveni: Apollo 1

Tarih, Ocak 1967 yılını gösterdiği sıralarda, Sovyetler Birliği (SSCB), Uzay Yarışında Amerika'nın çok ilerisinde olduğunu tüm Dünya'ya ispatlamış ve sürekli yeni denemeler ile de bunu perçinlemeye devam etmekteydi.

Başkan Kennedy'nin Ay'a çıkma için tanıdığı 10 yılın bitmesine 3 yıl kala NASA hala programın çok gerisindeydi. Yaklaşık 400.000 kişilik bir ekip 3 astronotu Ay'a taşıyacak olan ve o güne kadar eşi benzerine hiçbir yerde rastlanmamış olan devasa Saturn 5 roketini uçuşa hazırlamaya çalışıyordu.

Amerikan uzay üssü Florida, Cape Canaveral'da haftanın 7 günü geceli gündüzlü çalışmalar ve testler hızla devam ediyordu. Programın en önemli parçaları olan Komuta ve Hizmet modülü ve belki de işin en zor kısmı olan astronotları ay yüzeyine indirecek olan [Ay modülü](#) bitmek tükenmek bilmez testlere tabi tutuluyordu.

Gecikmeler ile birlikte Nasa'nın üzerindeki baskılar da artmaya başlamıştı.

Apollo 1 modülünün iç kısmı.

İlk Apollo uçuşu, astronotların içerisinde bulunacağı komuta modülünün deneme uçuşu olacaktı. Görevin komutanı, daha önce uzaya çıkmış 2. Amerikalı olan Virgil "Gus" Grissom'du. Gus, ekibi ile birlikte uzay aracını ilk defa incelediğinde endişeye kapıldı çünkü her yerde serseri kablolar ortalığa dolanmış ve her yerden aşağıya sarkıyorlardı. Bu durumu kendisine ileten arkadaşı John Young'un uyarısına karşılık Gus'ın cevabı " *Bunu insanlara şu dakikadan sonra söylersem tek yapacakları beni kovmak olur*" şeklinde olacaktı.

27 Ocak 1967 tarihinde 3 mürettebat, Apollo 1 uzay aracının ilk yeryüzü testini gerçekleştirmek amacıyla Cape Canaveral uzay üssündeki bir rampada uzay aracının içerisine girdiler.

Komuta modülü, tamamen kendi imkanlarını kullanarak denenecekti yani kendi elektriğini, kendi yakıtını ve kendi oksijenini kullanacaktı. Kontrol merkezinden tamamen bağımsız olarak yapılacak olan bu teste bu sebeple "Kablosuz" adı verilmişti. Astronotlar gerçek bir uzay aracında olunacağı gibi içerisi basınçlı saf oksijen ile doldurulmuş bir kabine kilitlenmişti.

Apollo 1 modülünün yangın sonrası görüntüsü...

Saatler süren testler sonrasında bir ara modül ile iletişim tamamen koptu. Telsizden " *Daha şurada üç bina arasında konuşamıyorsak Ay'a nasıl gideceğiz*" şeklinde bir anons duyuldu. Astronotlar radyo iletişiminin tekrar kurulmasını beklerken Gus'un altında açıkta duran bir kablodan kıvılcım sıçradı ve basınçlı oksijen sebebi ile hızla alev aldı. Derken çok şiddetli bir patlama duyuldu.

Yardıma koşan insanlar patlamanın şiddeti ile geri savruldu. Diğerleri ise zehirli gazlar ve yüksek ısı sebebi ile modüle yanaşamıyordu. Uzun uğraşlar sonucu modülün ağır ve hantal kapağı 5 dakika içerisinde ancak açılabilirdi fakat iş işten geçmiş ve ekip kaybedilmişti.

Mürettebat Virgil Grissom, Ed White ve Roger Chaffee, Amerikan hükümeti tarafından şehit olarak onurlandırıldı ve resmi tören düzenlendi.

Yaşanan bu trajedi, NASA ekibini inandıkları görevden geri döndürmeye yetmemişti. Belki de bu üç astronot hayatlarını feda ederek insanlığın Aya gidişinin önünü açmış olacaktı, çünkü 17 ay gibi kısa bir süre içerisinde Apollo programı topyekün elden geçirilerek tekrar inşa edilmiş olacaktı. Hem de bu sefer yalnızca 3 saniye içerisinde açılan bir tahliye kapağı ile...

Sinan DUYGULU